

Aan de fractie van PvdA Nijmegen
t.a.v. mevrouw M. Maas

Postadres
Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres
Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon
Henk Nijhuis
h.nijhuis@nijmegen.nl
T 024 – 329 26 49

Ons kenmerk
D230119478

Datum 28 februari 2023
Onderwerp Schriftelijke vragen art. 39 PvdA
betreffende ontgassing van schepen

Geachte mevrouw Maas,

Op 24 januari 2023 heeft u ons, naar aanleiding van een publicatie in het NRC over ontgassing van binnenvaartschepen op de Waal, schriftelijke vragen ex art. 39 gesteld. In deze brief geven wij u per gestelde vraag de betreffende informatie. Maar eerst geven wij graag enige algemene informatie.

Algemene informatie

Bestaand ontgassingsverbod in Nijmegen

Op basis van bestaande en momenteel geldige ADN (Europese wet vervoer gevaarlijke stoffen) geldt er voor Nijmegen en directe omgeving (o.a. Weurt) al een ontgassingsverbod en daarop kan gehandhaafd worden. Dit verbod is van toepassing, aangezien Nijmegen aangemerkt kan worden als dichtbevolkt gebied.

Handhaving door middel van E-noses

Een e-nose (elektrische neus) is een combinatie van sensoren die veranderingen in de luchtsamenstelling waarneemt en de informatie daarover draadloos naar een centrale server stuurt. Langs de Waal zijn door de provincie Gelderland diverse e-noses geplaatst, waarvan twee in Nijmegen. De provincie Gelderland heeft met de DCMR¹ een contract gesloten over de ontvangst en het uitlezen van de e-noses. De e-noses geven geen concentratie van een specifieke chemische stof en zijn in eerste instantie bedoeld om een beeld te krijgen van het aantal ontgassing. E-noses hebben een signalerende functie. Bij uitslag van e-noses, dat wil zeggen het vermoeden van ontgassing, geeft de DCMR dit door aan de provincie en aan de ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport). Een uitslag van een e-nose betekent dus niet automatisch dat er een ontgassing gaande is.

¹ DCMR: Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond, deze heeft reeds een handhavende functie voor provincie Zuid-Holland

Beantwoording vragen

1. *Is het college op de hoogte van de publicatie door NRC dat stelt dat de bezwaren tegen een nationaal verbod tegen ontgassen onterecht zijn?*

Wij zijn bekend met de genoemde publicatie en de genoemde problematiek.

2. *Heeft het college een overzicht van de meldingen van ontgassing op de Waal nabij Nijmegen en wordt er opgetreden tegen deze overtredingen door het bevoegd gezag? Hoe beoordeelt de verhouding tussen het aantal meldingen en de mate van handhaving?*

Dit overzicht van meldingen heeft de provincie Gelderland. De provincie is het bevoegd gezag als het gaat om ontgassen. Wij hebben deze vraag daarom neergelegd bij de provincie. Onderstaand antwoord hebben wij hierop gekregen:

“Vanuit de eNoses uit de omgeving van Nijmegen zijn de afgelopen jaren de volgende aantallen mogelijke ontgassingengeregistreerd:

2020: 42; 2021: 36; 2022: 15

Mogelijke ontgassingengworden doorgegeven aan het ILT. Afhankelijk van de beschikbare capaciteit bij het ILT wordt de melding verder in behandeling genomen.”

Dat het aantal mogelijke ontgassingengis afgenomen de laatste jaren is een positief teken. Bij navraag blijkt dat dit in de laatste jaren geleid heeft tot 2 proces-verbalen in de omgeving van Nijmegen (tussen Ewijk en Doornik/Bemmel).

Als gemeente voelen wij onvoldoende mogelijkheden om hier zelf in te acteren. We hebben geen formele bevoegdheden om te handhaven. Echter vanuit onze verantwoordelijkheid voor een gezonde luchtkwaliteit in Nijmegen, willen wij een beter beeld hebben bij de mate van handhaving en hebben dit bij de provincie opgevraagd.

We zijn ons er van bewust dat handhaving op dit moment complex is, omdat er op heterdaad een overtreding gemeten of geconstateerd moet worden. Bij een nationaal of internationaal verbod zijn er ruimere mogelijkheden om te handhaven. Dit kan dan ook administratief, door te controleren met welke gassen gevaren is en waar en wanneer legale ontgassing heeft plaatsgevonden. Het zo snel mogelijk instellen van een nationaal of internationaal verbod is daarom van grote meerwaarde.

3. *Deelt het college de mening van de PvdA-fractie dat een nationaal verbod tegen ontgassen van grote meerwaarde is om ontgassen op de Waal effectief te bestrijden? Waarom wel/niet?*

Door het ministerie is onlangs een kamerbrief gepubliceerd over deze kwestie, d.d. 24 januari jl². Het ministerie geeft in deze brief aan dat een internationaal verbod de beste manier is om het varend ontgassen aan banden te leggen en niet een afzonderlijk nationaal verbod.

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/01/24/varend-ontgassen>

Wij zijn van mening dat een nationaal of internationaal verbod op korte termijn van grote meerwaarde is. Of het een nationaal of internationaal verbod moet zijn is niet aan ons om te bepalen. Dit is een juridische discussie waarvan wij op dit moment niet de noodzaak zien om ons hier in te mengen. Wel zullen wij vanuit onze verantwoordelijkheid voor een gezonde luchtkwaliteit actief aandacht vragen voor een verbod en vooral ook voor het stimuleren van realisatie van ontgassingsinstallaties. We zullen dit doen in de Stuurgroep van het landelijke Schone Lucht Akkoord (medio mei 2023) en het bestuurlijk overleg luchtkwaliteit met provincie Gelderland (vanwege verkiezingen nog niet gepland).

4. *Is het college bereid om, mogelijk samen met andere gemeenten grenzend aan de Waal, de minister van Infrastructuur en Waterstaat op te roepen om vaart te maken met een nationaal verbod tegen ontgassing? En op welke termijn is dit mogelijk?*

Zoals hierboven aangegeven zijn wij niet voornemens ons te mengen in de juridische discussie of het een nationaal verbod kan zijn of een internationaal verbod moet worden.

Wel zullen wij bij het ministerie en de provincie bestuurlijk aandacht blijven vragen voor het tegengaan van ontgassing. Hierbij is onze boodschap:

- handhaaf de bestaande ontgassingsverboden en geef daarin inzicht
- zet stimulerend en proactief in op het realiseren van ontgassingsinstallaties
- kom snel tot een nationaal of internationaal verbod

Wij hopen u hiermee voldoende van informatie voorzien te hebben.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester

Bijlage:

- Kamerbrief "Varend Ontgassen" d.d. 24 januari 2023